І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 136. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 27, 1966 No. 136. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 26 липня 1966

В АМЕРИЦІ

ОСКАРЖУЮТЬ ЛІКАРЯ у двох вбивствах: своєї жінки і емеритованого полковника. Оскаржений лікар — це 34-річний д-р Карл А. Копполіно із Фріголд, Н. Дж., який три роки тому мав вбити полковника Вілліяма Е. Фрайбера з Міддлетонд, Н. Дж., а в серпні минулого року д-р Копполіно вбив свою дружину Кармелю Копполіно. Переведена секція тіл вбитих свідчить про те, що вони не померли своєю смертю. Лікарські спеціялісти ствердили, що д-р Капполіно вбив свою жінку за допомогою ліку, який спричинив тромбозу серця покійної, але цей лік діє так, що важко ствердити злочин, бо він діє таким способом, що жертва померла в наслідок серцевої атаки.

МЕДИЧНА ОПІКА при соціяльному забезпеченні в перших трьох тижнях не натрапила на жадні більші перешкоди і відбувалася згідно з пляном. Тільки в деяких південних стейтах (Міссісіпі, Луїзіяна, Алабама) були деякі труднощі у зв'язку з цим, що деякі шпиталі не хочуть обслуговувати негритянських пацієнтів. Але число цих шпиталів вже зменшилося при кінці третього тижня діяння медичної опіки в порівнянні з тим числом, яке було 1-го липня. В південних стейтах ще були 133 шпиталі, які не погодилися приймати небілих пацієнтів.

НА БІРЖІ В НЮ ЙОРКУ 25-го липня акції впали так низько, як це було 22-го листопада 1963-го року, коли в Даласі в Тексасі вбито президента Джана Ф. Кеннеді. Деякі акції впали на кільканадцять пунктів і цілий день не поліпшилася ситуація на біржі, на якій продано 7,005,000 акцій. Обниження цін на біржі сталося внаслідок війни у В'єтнамі.

КОШТИ ПРАЦІ СТІЙКІ під час теперішнього економічного буму, як про це повідомляє Департамент Торгівлі. В червні цього року індекс робітничих платень в промислах становив 99.3 відсотка в порівнянні з пересічними платнями в 1957 - 1959 роках, коли він становив 100 відсотків. Від початку 1965 індекс заробітних платень вагався між 98.1 відсотка і 99.7 відсотка. Найвищий індекс був в травні цього року (99.7 відсотка). Тепер цей індекс є менший, як був в 1964-му році. Але кошти продукції в червні ц. р. становили 106.4 відсотка, а в червні 1965-го року — 103.9 відсотка.

ЧИСЛО ЗАМОВЛЕНЬ НА ІНСТРУМЕНТИ, які виробляють машини, в першій половині цього року збільшилося на 46 відсотків в порівнянні з тим самим часом 1965-го року. В перших шістьох місяцях ц. р. вартість замовлених робочих інструментів становила $1,002,900,000, на 46 відсотків більше, як в 1965-му році. Число замовлень на інструменти в березні ц. р. було зменшилося, а в квітні, травні і червні воно постійно збільшувалося, що свідчить про збільшення економіки цієї країни.

КАРИЛОН ІЗ 56-ох ДЗВОНІВ дзвонитиме при католицькій катедрі Непорочного Зачаття у Вашингтоні одну годину перед приїздом весільної партії Президентової доньки Лусі Джансон. Найменший дзвін цього карилону важить 28 фунтів, а найбільший — 7,200 фунтів. Ними дзвонить карилонер катедри Роберт Ґроґен за допомогою окремої клявіятури. Він виконає частини релігійної музики таких славних композиторів, як Гендель, Бах, Пурселл і Массене. Окрему композицію з приводу шлюбу панни Лусі Джансон склав для карилону нюйорський композитор Йоган Франко „Пронунсіяменто для карилону".

У СВІТІ

ДЕСЯТЬ МІНІСТРІВ ФІНАНСІВ ПОЧАЛИ НАРАДИ у понеділок в Газі про поправу монетарної системи у світі та про створення нових світових резерв. Секретар скарбу ЗДА Генрі Фовлер відкрив ці наради інавґураційною промовою, в якій висловив надію, що світові фінанси у висліді цих нарад поправляться. Крім ЗДА в нарадах беруть участь Британія, Канада, Швеція, Німеччина, Японія, Франція, Голляндія, Бельгія й Італія.

ПРЕЗИДЕНТ МОБУТУ ПЕРЕБРАВ КОМАНДУВАННЯ збройними силами в Конґо і фактично захопив диктаторську владу в цій африканській молодій державі. Радіо в Кіншаса, колись Леопольдвіль, подало, що Мобуту вислав прем'єра генерала Мулямбу до Кішанґані, колись Стенлівіль, де почалась перестрілка між білими наємними офіцерами й конґолійською армією. За найновішими повідомленнями з білими з'єдналися колишні відділи Катанґи.

ЗАСТУПНИК ПОСАДНИКА МОСКВИ НІКОЛАЙ СІСОВ закликав у Нюрнберґу Західню Німеччину посилити виміну ідей і досвідів із Совєтським Союзом. Сісов заявив, що СССР бажає встановити контакти і приязні відносини з усіма народами, включно з Західньою Німеччиною.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ МЕК НАМАРА ЗАЯВИВ, що порт Гайфонґ не має більшого значення для комуністичного Північного В'єтнаму і тому не оплачується його зовсім ліквідувати. Знищення порту Гайфонґ не перерве постачання з Північного В'єтнаму до Південного, бо комуністи використовують для цього шляхи, ба навіть інші дороги і стежки, а могло б викликати велику війну з уваги на стаціонування у цьому порті кораблів інших держав.

ЗДА ПОБОЮЮТЬСЯ, ЩО СПАДОК АНГЛІЙСЬКОГО ФУНТА МОЖЕ ЗАХИТАТИ американський доляр. Уряд прем'єра Вільсона рішився на радикальну грошеву політику, заморожуючи ціни і заробітки та піднесши податки.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ПОБУДУВАЛА ВЕЛИКУ СТАНЦІЮ НА РАЙНІ для очищування води в цій річці. Райн — одна з найбільше рухливих рік у світі вже від довшого часу турбує водних спеціялістів з уваги на полюцію. Сотні тисяч тонн індустріяльних і комунальних відходів знечищують воду в цій ріці кожного дня. 50-мільйонова фільтрова станція має привернути чистоту Райну, з яким зв'язана мітологічна й історична слава Німеччини.

МОСКОВСЬКА „ЛИТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА" ТУРБУЄТЬСЯ ВТЕЧОЮ МОЛОДІ із колгоспів до великих міст. Юнаки поголовно покидають колгоспи і стараються задомовитись у великому місті. За хлопцями йдуть дівчата. Газета подає кілька причин цієї втечі молоді з сіл до міст у СССР, а саме кращі можливості навчання, вищий життєвий стандарт і коротші години праці та й більші заробітки у містах.

Палата малою більшістю схвалила проєкт про громадянські права

Вашінґтон. — Палата Репрезентантів 25-го липня більшістю 200 до 180 голосів схвалила законопроєкт про охорону громадянських прав. Це голосування відносилося до того, щоб цей законопроєкт переслати з Палатної Комісії Правил на обради повної Палати, бо голова цієї Комісії 83-річний конґресмен демократ із Вірджінії Говард А. Смит не хотів випустити цього проєкту з Комісії. Вислід голосування свідчить про те, що цьогорічний законопроєкт про охорону громадянських прав має малі можливості бути прийнятим в Палаті. Найбільша опозиція є проти цього пункту, який старається, щоб власники мешкань мусіли винаймати їх негритянському населенню, та щоб не було расових обмежень при продажу домів.

Конґрес має ще вирішити численні важливі законопроєкти

Вашинґтон. — Зближається кінець липня, і всі конґресмени та одна третя сенаторів хотіли б якнайскорше виїхати до своїх виборців, але ще на цій другій сесії 89-го Конґресу треба вирішити аж кільканадцять важливих законопроєктів. В комісіях обидвох Палат Конґресу чекають на вирішення такі законопроєкти: поправка до Конституції, щоб каденція конґресменів тривала 4, а не 2 роки, як це є тепер, проєкт про федеральну допомогу шпиталям на їхню модернізацію, плян контролі над пожертвами на виборчу кампанію конґресменів і сенаторів і проєкт допомоги елементарним і середнім школам (гай скул)). Палата вже схвалила такі проєкти, які досі не вирішені в Сенаті: 2.9 більйона дол. на будову коледжів і збільшення мінімальної платні за годину праці до $ 1.60, починаючи з 1968 або 1969-го року, схвалення 3.4 більйона на допомогу запріязненим закордонним державам.

ЗДА перевищують СССР в космічних осягах

Кейп Кеннеді, Флорида. — Порівняння американських космічних успіхів із совєтськими свідчать про перевагу ЗДА над СССР. І так ця країна має вже 14 летів по космосі, в яких астронавти летіли в космічних кораблях, а СССР — 8. Летів із двома астронавтами ЗДА мають 8, а СССР — 2. Американські астронавти перелетіли досі 1,661 годину по космосі, а совєтські космонавти — 507 годин; 22 астронавти брали участь в космічних летах, а космонавтів тільки 11. Американські астронавти перебували поза кабіною в космосі 2 години і 56 мінут, космонавти — 10 мінут. Американські астронавти зустрічалися в космосі 7 раків із ракетами, 8 разів маневрували по космосі космічним кароблем і 2 рази об'єднували космічний корабель із ракетою, яка окремо кружляла, а совєтські космонавти досі не виконували цих всіх проб.

У Балтіморі відзначили 25-річчя 30-го червня

Балтімор. — В неділю, 24-го липня в залі ІВКА у Балтіморі відбулось відзначення дати 30-го червня 1941, коли то з приходом німецької армії до Львова доконано проголошення відновлення української державности в цьому місті, академією, в якій взяло участь около 200 осіб. Академію відкрив голова місцевого відділу ООЧСУ п. Теодор Царик. Американський гимн відограла на фортепіяні сумівка Оля Стасюк. Акт проголошення 30-го червня у Львові, як також пастирські листи Митрополита Андрея Шептицького і Архиепископа Української Православної Церкви в Луцьку Полікарпа відчитали Ксеня Поліщук, Маркіяна Баб'як і Марія Зазуляк. Доповідь виголосив д-р Степан Галамай, аналізуючи в ній події в Україні й у світі в 1941 році та насвітлюючи теперішню ситуацію української справи. Мішаний хор СУМА під управою п. Миколи Кармелюка в заступстві хворого дириґента Івана Сенюти, відспівав декілька пісень. Деклямації виголосили Зеня Чорна і Богданна Войтович. На закінчення імпрези, що випала в день закінчення проголошеного Президентом ЗДА Тижня Поневолених Націй, голова місцевого відділу УККА д-р Дмитро Коструб'як відчитав відповідні резолюції до відзначення цього Тижня, що їх приявні на залі учасники імпрези одноголосно схвалили.

Прем'єр Кі вимагає вже тепер збройного виступу проти Комуністичного Китаю

Вашинґтон. — В інтерв'ю з представником американського журналу „Ю.С. Нюс енд Ворлд Ріпорт", опублікованому у числі з 1-го серпня ц.р., південнов'єтнамський прем'єр Нгуєн Као Кі заявився за негайною збройною конфронтацією з комуністичним Китаєм, що є єдиним справжнім ворогом в південно - східній Азії На думку прем'єра Кі, воно краще було б станути до збройного зудару з комуністичним Китаєм вже тепер, а не за п'ять чи десять років. Практично Кі пропонує започаткувати інвазію союзних військ на Північний В'єтнам, щоб зламати комуїстичну аґресію там — поза 17-ою паралелею. Це треба зробити, не зважаючи навіть на можливість втягнення комунокитайських військ у війну. В дальшому прем'єр Кі заперечив твердження, що нібито комунокитайські партизани контролюють три четвертих південно - в'єтнамської території. Це не відповідає дійсності, бо три четвертих Південного В'єтнаму це джунгля й гірські околиці, до яких не мають доступу ні південні в'єтнамці ні в'єтконг. Всі важливі і найбагатші області країни є під контролею уряду і збройних сил Південного В'єтнаму. Державний департамент ЗДА не зайняв покищо офіційного становища в справі вимоги прем'єра Кі. Представник цього департаменту заявив тільки, що політика ЗДА у відношенні до комуністичного Китаю буде керуватися рішучою стриманістю і неаґресією.

Комуністи постріляли ранених американських вояків

Сайґон. — Північно-в'єтнамські комуністи застрілили щонайменше шість американських вояків, які були захоплені в північній частині Південного В'єтнаму. Очевидець розказував, що комуністи зимнокровно проходили попри тіла ранених і стріляли кожного, хто поруШився. „Це нагадувало масакру" — говорив 22-річний капраль Реймонд Павел із Канзас Сіті. Американські війська понесли втрати в цьому районі, що його почали очищувати від північно-в'єтнамських комуністичних з'єднань. В цій військовій акції, що має назву „операція Гестінґс" в дванадцяти днях згинуло понад 1.400 комуністів. Американська армія мала також людські втрати внаслідок катастрофи літака, що розбився недовго після того, як виїхав із летовища в Дананґу. Сім вояків було вбитих, а 23 ранених, в тому лише один поважно. Американське летунство перевело 431-ий з черги налет на воєнні споруди Північного В'єтнаму. Бомби знищили 32 збірники нафти і пошкодили 82 інші збірники. Суходільні війська Південного В'єтнаму вели завзяті бої з відділами В'єтконґу в районі Сайґону. Американське летунство допомагало південно-в'єтнамським воякам. Капраль Павел, який не був дострілений комуністами в районі боїв в джунґлі біля північного кордону Південного В'єтнаму, розказував, що комуністи вважали його мертвим і тому не дострілили.

У найближчу суботу на Союзівку загостить „Запорожець в Америці"

Союзівка, Кергонксон. — У найближчу суботу, 30-го липня, на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах відбудеться, в рямках щотижневих культурно - мистецьких і розвагових імпрез, оригінальний веселий вечір „Запорожець в Америці" — монтаж гумору і сатири в слові і пісні у виконанні артистів та в супроводі оркестри ОГО з Пассейку, поширеної членами оркестри „Веселка" з Ірвінґтону. В програмі виступлять Степанія Сікоряк, О. Головацький та Тарас, Анеля і Михайло Шкварки Між монологами, дуетами і куплетами будуть, між іншими: „Запорожець в Америці", монолог „Промова на бенкеті", куплети „Віють вітри", „При столику на Союзівці" та ін. Після імпрези — танці.

МИСТЕЦЬ ГУЦАЛЮК ДАСТЬ НА СОЮЗІВЦІ ПОКАЗОВУ ЛЕКЦІЮ МАЛЯРСТВА

Союзівка, Кергонксон. — У найближчу неділю, 31-го липня ввечері, мистець Любослав Гуцалюк дасть показову лекцію малярства, в рямках введених в цьому вакаційному сезоні недільних мистецьких вечорів. Під час лекції щасливіший з гостей матиме нагоду здобути намальований цим мистцем образ каплиці св. Володимира на Союзівці, а здобуті з продажу цього образу фонди призначені на фонд будови нової церкви для української католицької парафії в Кергонксоні.

Гартфорд, Конн. відзначив Тиждень Поневолених Націй

Делеґація представників поневолених націй в губернатора Демпсі (сидить). Стоять зліва: інж. О. Пришляк, Г. Джонсон, естонка; А. Устіянавскас, литовець; Ц. Бачевська, полька; А. Уртас, лотишка; Є. Апініс, лотиш; А. Белязарас, литовка; М. Кукіль, українка; А. Штупак, поляк; М. Коіва, естонець.

Гартфорд, Конн. (і. к.) — Гартфордський Комітет Поневолених Націй, що його в цьому році очолив інж. Олександер Пришляк, провів акцію для відзначення Тижня Поневолених Націй. Відступаючи від кожнорічної традиції відзначувати Т. П.Н., уформі святочних академій, в цьому році вирішено заактивізувати цю акцію більше назовні значить популяризувати справу визволення поневолених Москвою народів серед американського громадянства, використовуючи для цього місцеву американську пресу, радіо і телевізію.

В п'ятницю, 15 липня, делеґація представників: естонців, лотишів, литовців, поляків і українців, при асисті молодих дівчат в національних одягах, відбули зустрічі з мейором міста і губернатором стейту. Делеґацію очолював інж. О. Пришляк, як голова Комітету Тижня Поневолених Націй, та рівночасно репрезентував українців при асисті панни Марусі Кукіль. Вручаючи проклямацію, губернатор стейту Джан Демпсі звернувся до дівчат із закликом плекати традиції свойого рідного краю, вивчати мову, пізнати історію та культуру. — „Плекаючи вашу ношу, пісню, ваші звичаї тут, ви не тільки задержуєте духовий зв'язок з країнами ваших батьків, але і збагачуєте американську культуру" — говорив губернатор Демпсі.

В неділю, 17 липня, в українській католицькій церкві була відправлена Служба Божа в намірені поневолених націй. В Богослуженні взяло участь багато чужих гостей, а також численно були заступлені представники поневолених націй.

У Міннесоті відзначено урочисто Тиждень Поневолених Націй

Міннеаполіс. — В цьому році Міннесота урочисто відзначила Тиждень Поневолених Народів. На тиждень перед 17-им липня губернатор стейту Карл Ролваґ і посадник міста Міннеаполіс окремими проклямаціями проголосили відзначення Тижня Поневолених Націй. В проклямаціях говориться про московсько - комуністичний імперіялізм, між поневоленими народами згадується Україну, та закликається громадян Міннесоти гідно відзначити цей Тиждень.

В середу 20 липня, о 10 годині на телевізійній станції КТЦА 2, відбулася півгодинна телевізійна програма присвячена поневоленим комунізмом народам. В програмі взяли участь В. Д. Доналдсон, директор Нешенел Асосіейшен, Ерік Дандурс від лотишів, Вендел Куік від естонців, д-р Арвід Ґалло від мадярів і д-р М. Козак від Відділу УККА. В програмі широко обговорено проблему України, першої поневоленої нації.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

НОВЕ ВИДАННЯ ЄВАНГЕЛІЇ

Бавнд Брук, Н. Дж. — У Видавництві Української Православної Церкви в ЗДА появилося книжковим виданням „Святе Євангеліє" на 224 листках великої вісімки, як передрук видання, здійсненого Архиепископом Мстиславом Скрипником 1948 року в Канаді. Видано цю богослужбову книгу для відзначення закінчення в дні 10 квітня 1966 року будови Церкви-Пам'ятника, поставленої вірними Української Православної Церкви на пам'ять Жертв Великого Голоду 1932-33 рр. та Героїв і Мучеників Українського Народу.

ІМІҐРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ДО КАНАДИ

Оттава. — Згідно із проголошеними тут канадійським федеральним департаментом іміґрації статистичними даними, в 1947-1965 роках прибуло до Канади 38.002 українців. Статистика розрізняє українців іміґрантів з-за океану й із З'єдинених Держав Америки. Всіх українців з-за океану прибуло в 1956-1965 роках 37.115 осіб, із ЗДА 887 осіб. Разом — 38.002 осіб. Найбільше українців іміґрувало до Канади в 1946-1965 рр., бо аж 34.759 осіб. Найменше в 1964 році — 154 особи. В 1965 році приїхало до Канади 230 українців.

ДРУГИЙ ТОМ „СТУДІЙ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ"

Вінніпеґ. — Ще до кінця місяця липня появиться другий том „Студій до історії українців Канади". Автор, д-р Михайло Марунчак, розглядає в цьому томі суспільно-культурний ріст української спільноти в Канаді. В книзі, що обійматиме около 500 сторінок друку, присвячено окрему увагу церковній проблематиці та культурно - освітній діяльності піонерів ранньої доби.

ЮЛІЯ САЛАБУН, ДРУЖИНА СЕКРЕТАРЯ ВІДДІЛУ УНС, ПОМЕРЛА В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Минулої п'ятниці, 22-го липня, тут померла на 63-му році життя дружина довголітнього союзового діяча, секретаря 76-го Відділу УНС, сл.п. Юлія Салабун. Покійна походила із Ваткова, повіт Добромиль. До Америки приїхала в 1929-му році. Осиротила мужа Василя, доню Анну Панеїв та синів Володимира і Йосипа.

УКРАЇНЦІ В БЕЛЬГІЇ ВІДКРИЛИ ОСЕЛЮ „ФРАНКОПОЛЕ"

Українська оселя в Бельгії — Франкополе

Франкополе, Бельгія. — Неділя 10-го липня 1966 мала для української спільноти в Бельгії особливе значення. Того дня ВПреосв. Владика Кир Іван Бучко довершив акту посвячення новонабутої оселі для української молоді. Ця Оселя прибрала назву „Франкополе", на пам'ятку її купна в Франківському році.

Біля 500 осіб, старших і молоді, прибули в ту неділю з усіх місцевостей Бельгії, де живуть українці. Були також гості з Франції і Німеччини. Перед входовою брамою оселі вітав Владику хлібом і сіллю голова ЦУ СУМ і секретар УДК мґр О. Коваль в товаристві членів Комітету оселі пані інж. З. Витязь і мґра Г. Ощипка. Діти в народних і сумівських строях стелили перед Достойним Гостем пільні квіти. Відтак Владика перетяв стяжку — символічний вхід до оселі.

На тлі чудової гірської панорами, під захмареним небом, в сослуженні ген. вікарія о. шамб. Григорія Фуканчика, о д-ра шамб. М. Марусина, о. радн. І. Кота, о. Сеґерса і о. А. Бульса Архипастир відправив Святу Літургію і виголосив зворушливу релігійно - патріотичну проповідь. Багато вірних приступило до св. Тайн. Бельгійську церковну ієрархію репрезентував о. монсіньйор Е. Дежарден з Брюсселі та місцевий парох.

В обідній перерві, підкріпившись обідом з осельної кухні, якою завідує пані М. Кобилянська, присутні подивляли перебудовану зі стайні гарно влаштовану в старому стилі їдальню. Цю їдальню упорядковано добровільною працею наших людей, що прибували сюди на кінець тижня працювати на протязі шістьох останніх тижнів. Розмови велися про дальшу розбудову оселі, а головно про конечну потребу дальших фондів на заплачення ціни купна (2.300.000 бфр). Члени Комітету інформували учасників про хід збіркової акції в Бельгії і в інших країнах, а зокрема про вияви солідарности наших громадських установ з інших країн та переводження збірок колишніми членами УДК-СУМ, що виеміґрували з Бельгії. Досі зібрано біля 40% потрібних фондів, а потрібно ще принаймні 20% щоб можна було затягнути на решту гіпотечну позику.

На відкриття Оселі наспіло ряд привітань від установ і окремих осіб з деклґраціями пожертв, або з чеками.

Того ж дня відбулося на оселі святочне відкриття сумівського вишкільно - відпочинкового табору, що триватиме три тижні. До святочного апелю стануло понад 100 юнацтва, в тому числі 10 з сусідньої Франції, що прибули на табір.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Паломництва до Москви

Це трагікомічне видовище, як найбільші у міжнародному світі постаті одна за одною паломничають до Москви, щоб заявляти свою приязнь і бажання до співпраці. Президент Франції, Шарль де Голль, навчився оклику „Да зравствует Россія" і запевняв, що „нова Франція й нова Росія" можуть і повинні йти одним шляхом. Індійський прем'єр Індіра Ганді полетіла до Москви через Каїро і Беоґрад, щоб переконати кремлівських правителів, що її, Індіри Ганді, недавня візита у Вашинґтоні не була відхиленням від політики невтральности та що Індія, яка має провід у Міжнародній Невтральній Комісії у В'єтнамі, рада б дуже бачити у В'єтнамі замирення, що могло б статися, коли б СССР разом із Британією скликали нову Женевську конференцію. В годину після відлету з Москви Індіри Ганді прилетів туди британський прем'єр Гаролд Вільсон з такою самою в'єтнамською пропозицією та, мабуть, із запевненням, що з вдячности за мирове посередництво в справі В'єтнаму — ЗДА й Британія підуть назустріч Совєтам на терені 17-членної конференції роззброєння у таких справах, як договори про повне припинення ядрових експериментів, заборону поширення ядрової зброї та виключення космічного простору з перегонів у зброєнні.

Кожний з тих відвідувачів їздив до Москви з фальшивим її уявленням. Кожний із західніх кандидатів до співіснування з сучасною Москвою дивиться на неї очима своїх власних бажань: і американська, і британська, і французька закордонні політики, хоч не тотожні й навіть подекуди дуже різні, мають у відношенні до Москви те спільне, що вбачають у Москві реального партнера для міжнародного співіснування і міжнародної співпраці. Тим часом, повну рацію має синдикований публіцист Едґар Маврер у своїй статті „Мир комуністів — омана", написаній у зв'язку з Тижнем Поневолених Націй: „За останніх 25 років всі американські Уряди один за одним вперто заперечували або бодай оспорювали центральний факт нашого часу. Комуністи не можуть перестати бути агресивною силою без перекреслення власної доктрини і своєї „закономірности" тому, що саме обіцянка світової революції і майбутнього безклясового суспільства дає їм доступ до почуттів надідеалістичних, надпримітивних, надамбітних і глибоко розчарованих чоловіків і жінок". Цей американський знавець суті комунізму й історії европейського Сходу правильно стверджує, що „Пейпінґ, Москва, Ганой, Куба й східні сателіти тільки тоді відмовляться від підривної роботи і „малих визвольних воєн", коли — продовжуючи їх — ризикуватимуть не тільки програ, але й власну екзистенцію". І тому він логічно доходить до висновку, що тільки „поворот до політики визволення Айзенгавера-Доллеса, але не словесної, а дійсної, подає народам світу шанс осягнути мир..."

Однак про політику визволення ніхто з отих паломників до Москви й не думає. Навпаки, однаково де Голль, як Вільсон і Ганді і керівники закордонної політики Америки не хочуть порушувати статус кво в Европі й Азії. Адже президент Джансон в своїй останній промові знову підкреслив, що Америка не плянує зміни державного режиму ні в Північному В'єтнамі ні в Китаї. Тому й американське командування противиться південнов'єтнамським плянам походу проти Північного В'єтнаму й тому Америка не дозволяє на висад на азійському суходолі вільної китайської армії з Тайвані.

Внаслідку, незагрожені у власній екзистенції, Москва, Пейпінґ і Ганой продовжують свою засадничу політику, яку ядерно окреслив Джан Ф. Кеннеді, вернувшись із зустрічі з Хрущовим у Відні: „Що моє — це моє, а що твоє — про це треба говорити". Ф. Д. Рузвелт думав, що Ялтинським договором можна здобути собі співпрацю з СССР. У те саме вірив Гаррі Труман у Потсдамському договорі — але негайно переконався у своїй помилці і тому створив Атлантійський пакт (НАТО) та проголосив „доктрину Трумана" для Греції й Туреччини проти комуністів. Дж. Ф. Кеннеді переконався на історії з Кубою, що не можна вірити Москві, а все ж зробив нову умову з Хрущовим і залишив Кубу в спокою. Л. Б. Джансон спротивився у В'єтнамі комуністам так само, як це зробив був Труман у Кореї, проте вірить далі, що Ганой і Пейпінґ одно, а Москва що інше.

Тим часом відвідини де Голля, Індіри Ганді і Гаролда Вільсона дали тільки нагоду совєтським головачам ображати Америку й лаятись проти Америки. Забувається, що большевики просто не можуть заперечити самі себе й здискредитувати себе в очах всіх міжнародних комуністів, якщо претендують на ролю єдиного легітимного центру й проводу комуністичного руху. Тому ці всі паломництва до Москви такі прикрі: насправді вони свідчать про відсутність розуміння тієї центральної проблеми сучасного світу, якою є московський імперіялізм у злуці з комуністичним месіянізмом.

Мих. Калиний

ЗИЗОМ ПО З'ЇЗДАХ

2

Українці будуть мерзнути

Петро Шелест на ХХІІІ з'їзді КПСС хвалькувато стердив: „Україна є однією з найважливіших паливно-металюргійних баз... на кінець п'ятирічки намічається довести видобуток вугілля до 209-211 млн. тонн..." У його доповіді на ХХІІІ з'їзді КПУ читаємо: „За роки семирічки видобуток нафти зріс у шість разів, а газу — в чотири рази. Тепер майже третина загальносоюзного видобутку газу припадає на Україну".

Коли до цього додати ще торф, буре вугілля, продукцію струму численними електрівнями, то складається враження, що чим-чим, а паливом українці забезпечені понад міру, і їм тільки й залишається, що збувати його на вигідних умовах іншим країнам. У совєтській пресі знаходимо чимало вісток про вивіз вугілля з Донбасу в усі кінці СССР, про газопроводи, прокладені з України до Москви, Ленінграду, Польщі, Чехо-Словаччини, про електролінії з України до різних країн КОМЕКОН'у... Але за словами Щербицького „не зважаючи на це, у нас відчуватиметься деяке напруження в забезпеченні народного господарства паливом".

Як це зрозуміти?

А дуже просто: Україна окупована Москвою, є її безправною колонією, визискуваною понад усяку уяву. Москва забирає з України все, що тільки потрапить забрати, не зважаючи на потреби українського народу. Приклад з паливом надзвичайно виразистий. Його в Україні справді багато („одна з найважливіших паливно-металюргійних баз"). І коли б „уряд" Совєтської України був би суверенним і незалежним від Москви, він би насамперед повністю забезпечив паливом усі потреби України, а решту продавав закордон, дістаючи взаміну те, чого нема на місці.

Москва, задурно забираючи паливо з України, визначила такі „пляни" грабунку своєї колонії на найближчі роки, що навіть її відпоручник у Києві, голова „уряду" УССР В. Щербицький, певно, дістав біль голови. Проте, його слова „у нас відчуватиметься деяке напруження в забезпеченні народного господарства паливом" зовсім не означають того, що на цьому потерплять окремі заводи й фабрики. Цього не станеться, бо в продукції українських заводів та фабрик Москва дуже зацікавлена. Відчують не „деяке напруження в забезпеченні паливом", а його разючу нестачу українські люди на рідних землях. У світлі лише одного цього факту безприкладним цинізмом прозвучало запевнення Шелеста на московському з'їзді: „Український народ, відданий ідеям марксизму-ленінізму, глибоко усвідомлює, що тільки завдяки Жовтневій революції, добровільному об'єднанню в сім'ї рівноправних соціялістичних республік, він, як і інші народи, зміг знайти, розвинути і зміцнити свою державність".

Український нарід, внаслідок безнастанних московських грабунків, уже не раз голодував та недоїдав, московські опричники не раз пускали йому кров, засилали мільйони українців до диких країв Сходу і Півночі. Тепер Москва запланувала потримати його в холоді. Отак виглядає „знайдена, розвинена і зміцнена українська державність".

Марксизм Чінґіз-хана

На жадному з недавніх з'їздів ніхто не відважився признатися, що „соціялістичне сільське господарство" котиться в прірву. Але ніхто не наважився й хвалитися його „досягненнями" (до яких передусім належать закупи урядом СССР на „гнилому Заладі" зерна, м'яса, олії тощо). В словах „вождів" просвічував явний песимізм щодо сільського господарства.

Ось вам Брежнєв у Москві: „... Завдання семирічного пляну в галузі сільського господарства не виконані... колгоспи і радгоспи країни добилися у 1965 році непоганих зборів більшости продуктів землеробства, за винятком зерна... поголів'я свиней і птиці не досягло рівня 1962 року... піднесення колгоспного і радгоспного виробництва є найважливішим завданням усієї нашої партії і народу..."

Ось Шелест у Києві: „Однак, темпи розвитку сільського господарства були недостатніми... ЦК компартії України спрямував зусилля партійних, радянських, сільськогосподарських органів, керівників колгоспів і радгоспів, спеціялістів на рішуче виправлення становища, що складалося в республіці з виробництвом зерна, особливо озимої пшениці, і круп'яних культур... контрольні цифри семирічки по виробництву продуктів тваринництва не виконані".

Ось Косиґін у Москві: „В той же час завдання по сільському господарству не були виконані... Внаслідок відставання сільського господарства не повністю були виконані завдання по розвитку легкої і харчової промисловости..."

А ось ще Щербицький: „Особлива увага повинна бути приділена збільшенню виробництва основної продовольчої культури — пшениці, а також жита, гречки, проса і рижу. Треба також збільшувати виробництво цукрових буряків, соняшника, льону-довгунця та інших технічних культур, овочів, картоплі, кормових культур (?), ягід, винограду"...

З усього цього можна зробити тільки один висновок: політика на селі привела КПСС та совєтський уряд... під дурного хату.

В Щербицький заявив на київському з'їзді: „Що стосується плянів заготівель усіх видів сільськогосподарської продукції, то вони, як відомо, затверджені на всю п'ятирічку ще в квітні минулого року. Плян продажу зерна встановлений для республіки в розмірі 10,1 мільйона тонн. Пляни закупів цукрових буряків залишаться на рівні 41-41,6 мільйона тонн. Продаж насіння соняшника на кінець п'ятирічки треба збільшити проти пляну минулого року на 30%, льноволокна — на 43%, овочів — на 23%, картоплі — на 19%, плодів (?) — на 70 і винограду — на 30%. Плян продажу м'яса в живій вазі на 1970 р. встановлений в розмірі 2.300.000 тонн — на 36% більше проти пляну минулого року, молока — 10 мільйонів тонн — на 36% більше; яєць треба продати 3 мільярди 400 мільйонів штук — на 49% більше і вовни 24 тисячі тонн — на 14% більше".

Отак Москва вирішила наперед, що вона має кожного року стягнути з України. Здавалося б, куди простіше, замість складати такі грабіжницькі пляни, заплатити українському селянинові на-

(Продовження на стор 3-ій)

ПРОБЛЕМА СТРАЙКІВ

На пресовій конференції Президента 20 липня ц. р. журналісти пригадали йому, що він, Президент, у своєму зверненні про Стан Унії 12 січня заповів зголошення законопроєкту, який встановив би одну для всієї країни процедуру у випадках загрози страйків в будь-котрій ділянці праці й суспільного життя. Президент відповів, що „до цього часу не вдалося нам осягнути законопроєкт, який був би сприйнятливий для секретаря праці та інших членів Уряду і мав би шанси перейти в Конгресі..." А говорячи про теперішній страйк механіків 5-ох найбільших летунських компаній, Президент додав: „... У цей час, коли ми все ще не маємо закону, який примушував би людей вертатися до праці, думаю, що терпеливість американського народу виставлена на пробу..."

Ця заява Президента надзвичайно характеристична для нинішніх відносин в американському світі праці і можливостей держави встрявати в нього. Страйк — це, як відомо, найрадикальніший засіб робітників у боротьбі за здійснення їх вимог. Страйк — дозволений законом, і це основне право, що його вибороли собі робітники в новітніх часах. Співчуваючи робітництву в його змаганнях до щораз вищого життьового стандарту — треба у принципі співчутливо ставитися і до страйків. Але страйк — двосічна зброя. Страйк оправданий тоді, коли робітники не мають іншого виходу, коли дійсно вичерпано всі можливості мирного полагоджання спору між ними і працедавцями, коли марними виявились посередницькі спроби, коли збоку працедавців немає доброї волі піти назустріч справедливим робітничим вимогам.

В іншому світлі виходить страйк, коли робітничі вимоги вдаряють по існуванню підприємства, коли вони вдаряють в громадський інтерес. Наприклад, минулорічний тритижневий газетний страйк у Ню Йорку приніс не тільки видавцям втрату 15 мільйонів долярів, але й мільйонові втрати купецтву і величезні моральні втрати багатьом мільйонам читачів. 75-денний минулорічний страйк у 3-ох корабельних компаніях спричинив заколот буквально в усьому міжнародному корабельному комунікаційному русі. Страйк медичних сестер у приватних нюйоркських шпиталях був нещастям для хворих і лікарів. Теперішній страйк у „Ню Йорк Геральд Трібюн" і двох нюйоркських пополудневих щоденниках, який триває вже понад два місяці, не зможе навіть найкращим для страйкарів вислідом надолужити матеріяльні втрати, що їх вони зазнали в часі страйкового безробіття.

Отож, приймаючи, що у великій більшості випадків робітники мають рацію, йдеться про потребу мати закономірну машину, яка швидко й без великих втрат для працедавців, робітників, національного господарства і громадянства компромісово ладнала б конфлікти. Дотепер існують тільки два законні засоби, що мають на увазі цю ціль: поперше, закон Тафта-Гертлі, який дозволяє Урядові вдаватися до суду, щоб той припинив страйк на 90 днів, протягом яких мають відбутися переговори, але, коли в тому часі не прийде до згоди, робітники мають право відновити страйк. Крім того існує Державна Посередницька Рада при Департаменті Праці. Але ця Рада має право тільки давати рекомендації. У згаданому летунському страйку механіки відкинули рекомендації не тільки цієї Посередницької Ради, але й надзвичайної ради, що її покликав був Президент під проводом сенатора Вейна Морза. Також не існує — як ствердив Президент — ніякого органу, який міг би припинити страйк.

Чому ж так трудно ввести відповідний законопроєкт? Тому, що могутня централя робітничих спілок Американська Федерація Праці — Конґрес Індустріяльних Організацій принципово не хоче погодитися на законну постанову, щоб обидві сторони у страйку мусіли прийняти послуги та підпорядкуватися рішенню Державної Посередницької Ради. Знову ж Уряд, як і окремі члени Конгресу, не хочуть зражувати собі 16-ох мільйонів робітників, зорганізованих у спілках, що їх охоплює названа централя, плюс так звані незалежні спілки. З цього виходить парадоксальна ситуація: лідери названої централі й більшости великих робітничих спілок — це демократи, а, наприклад, президент АФЛ - СІО Джордж Міні і його заступник Волтер Рутер — приятелі Президента, час від часу згадувані як кандидати на високі державні становища в демократичному Уряді. Та водночас — страйки не припиняються, завдаючи державі, її економіці й народові величезних втрат. І тому, як слушно заявив Президент, терпеливість народу виставлена на пробу. Цієї терпеливости не можна надуживати у безконечність, отже мусить прийти закон, який розв'яже цю трудну проблему.

М. Струтинська

ЯВИЩЕ, З ЯКИМ СЛІД ПОКІНЧИТИ

Справа, про котру хочу писати, не відноситься до великої світової політики, внутрішньої партійної чи якої іншої розгри, ані того, що діється на рідній землі, показаного в такому чи іншому аспекті. Дехто, напевно, подумає, що про таку „маловажну" справу не варто писати в статті поважного часопису. Проте, ця справа здається мені такою пекучою, такою аж — пробачте на слові — скандальною, що про неї треба б не то писати, а кричати при кожній нагоді і без неї. Покищо, часом вона буває попаде під перо фейлетоніста, тут і там обізветься якийсь окремий обурений голос, і знову все йде по-давньому. Тим часом явище постійного опізнювання початку всіх наших т. зв. імпрез, — концертів, авторських вечорів, показів усякого роду, а навіть звичайних засідань набирає посмаку суспільної хвороби, що показує на якусь нашу внутрішню хибу, на якусь неадекватність суспільства.

Маємо тут заворожене коло. Коли спитаєте організаторів даного „підприємства" (як звикли казати наші давніші поселенці), чому вони не відкривають вечора, коли вже і артисти снуються за завісою, і все начебто готове, то вам скажуть, що вони — „чекають на публіку". Тут, вдається мені, увесь корінь лиха: де у світі Божому хтось, крім нас, чекає на публіку?! Тим часом публіка, цебто ті, що надтягають спізнено, запевняють вас, що вони не мають часу висиджувати даремно годинами в авдиторії, коли все одно вечір почнеться з спізненням. А коли, нарешті, і публіка вже зібралася в такому числі, що для неї „варто" починати, — не сподівайтеся, що ви зможете сидіти спокійно у вашому кріслі: вас раз-за разом підніматимуть з нього ті — як казали за старої Австрії — „нахціґлери", що їх занадто услужливі впорядники ладні впускати до залі навіть при найтихішому пяніссімо співачки...

Наш сумний досвід спирається головно на Філядельфії, проте думається, що й деінде воно не діється краще. Якось, приїхавши до Ню Йорку на засідання однієї з наших культурних установ, призначене на другу годину дня, ми чекали там до третьої, поки з'явилися нюйоркчани. Не втерпівши, я звернулася до наймолодшого з них із заввагою, що йому, адже ж, не важче було прийти на час, як нам приїхати з Філядельфії. На це дістала відповідь: раніше, мовляв, він приходив точно на призначену годину, але все одно доводилося чекати годинами на інших. Отак, рівнючись на „інших", що спізняються, ми готові дійти до того, що відбуватимемо наші зібрання „на другий день", як у тому галицькому жарті: що більший пан, то пізніше обідає, а сам цісар обідає аж на другий день...

Жарт - жартом, а справа хронічного спізнювання зібрань та виступів культурного порядку — справа сумна, і з нею слід покінчити. Вона має глибоке громадсько-виховне, чи радше сказати б — громадсько - деструктивне значення.

Як ми можемо навчати наших дітей шанувати нас і все наше, коли не шануємо наших великих людей, чию пам'ять відзначуємо, авторів, що читають свої твори, виконавців, що працюють для нашої культури, діячів, що трудяться над улаштуванням вечора, врешті тих громадян, що з'являються впору і втрачають час і нерви на годинному чеканні?

А що вже казати про „зовнішній" аспект цієї справи! Чого варті всі високолетні промови про нашу тисячолітню культуру, коли на цьому ж вечорі ми даємо свідоцтво такого нехтування примітивними вимогами культурної поведінки?

Доводилося бути на величавому концерті офіційного характеру в найкращій залі Філядельфії, де в льожах і перших місцях партеру американські конгресмени і представники управи міста чекали годину, поки менаджер залі погодився відкрити завісу: не раніше, як дістав повну заплату за залю, про що організатори мусіли б хіба знати заздалегідь...

Що можна зробити? Як позбутися цього крайньо неґативного явища, що набирає вже тут, на американському ґрунті, рис безнадійної хвороби?

Ось така думка приходить в голову: чи не могли б справою викорінення цього недбальства зайнятися місцеві УККомітети? У Філядельфії, а може й деінде, місцевий комітет веде календарик подій культурно - громадського характеру, щоб уникнути, по змозі, накопичування їх в тому самому часі. Чи не було б дальшим логічним кроком призначити в цих місцевих УККомітетах одну людину, що мала б завдання (бувши уповноваженою всіми установами, що туди належать) припильновувати точного початку всіх культурно - громадських подій на даному терені? Припильновувати заздалегідь, щоб не було затримки за технічною підготовою. Добитись того, щоб ніколи, ні в якому разі не „чекати на публіку". Не з'явилися впору, нехай постоять у коридорах до перерви.

Коли до такої поведінки ми могли достосуватися в чужих театрах Львова чи Варшави, на більш чи менш контрольованих „партією" вечорах Києва чи Харкова, то хіба можемо пристосуватися до неї на камих самими організованих публічних вечорах.

Ще раз: це не дрібниця! Ідеться тут про переламання явища, що вказує на розхитання найважливіших чинників суспільного життя: самодисципліни і порядку. Що принижує нас і компромітує.

ЛІТНІ ВИКЛАДИ В УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Мюнхен. — У п'ятницю 1 липня ц. р. у викладовій залі Дому Української Культури відбулося святочне відкриття літнього семестру (курсу українознавства) Українського Вільного Університету, найстаршої української високої школи на еміграції. Святочну промову виголосив новий ректор УВУ, проф. д-р О. Орелецький, який привітав численну авдиторію, в зокрема професорів і студентів із ЗДА та Канади. З нагоди відкриття Літніх Курсів Українознавства професор д-р Ярослав Рудницький (Вінніпеґ) виголосив доповідь на тему „Українознавство й славістика в Америці й роля УВУ". В понеділок, 4 липня ц. р., почалися нормальні виклади і вправи в УВУ, що триватимуть до другої половини серпня.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(39)

Ця перша Франкова повість — це мішанина сенсаційности і злочинности. Ось назви деяких розділів: Незвичайний рукопис, Сповідь опівночі, Погоня, Стара в пустині, Хлопці на чатах, Вчинок старої Горпини, Помста товаришів, Кінець — початок, Мій дім — моя твердиня!, Внучка воєводи, Утеча в'язня, а останній розділ називається „Нічні марі". Вже самі назви розділів говорять про сенсаційність цього твору, а про його „кримінальні" прикмети свідчить кількість смертних випадків в ньому.

Вірно підкреслив І. Цапенко в розвідці „Про художні особливості повістей Івана Франка", — що „шлях більшости героїв, які мають пряме чи посереднє відношення до основного конфлікту (боротьба за скарби Довбуша), закінчується їх смертю. Так умирає батько Олекси і Демка Довбущуків, згарає під час пожежі Матрона, умирає жінка Ісаака Бляйберга, топиться Олеся Батланова, помирає Олекса Довбуш, далі ідуть одна за одною смерті Семіона і Мільці, Горпини, Демчишиного хлопця, самої Демчихи, Арона, Петрія і т.д. Всього в повісті ми нараховуємо 19 смертей" (Дослідження творчости Івана Франка. Київ, 1959, ст. 23).

Ми чули, про які впливи на цю повість згадував сам Франко („Рінальдо Рінальдіні — великий італійський бандит"). Дещо в цій повісті 20-річного Франка можна б пояснити його молодістю. Але не все, бо численні смертні випадки маємо і в інших, пізніше написаних творах цього автора. І так в повісті „Захар Беркут" (1882) гине на початку ловів боярин від медведя, Туґар Вовк вбиває Митьку Вояка, при кінці твору гинуть Бурунда, Туґар Вовк і вмирає Захар Беркут. В цій повісті згинуло ще більше осіб, але ж це був час боїв із татарами.

Та подібно гине більша кількість головніших героїв і в невоєнних творах Івана Франка. В „Перехресних стежках" (1899) божевільний Баран топить свою жінку, Реґіна вбиває свого чоловіка Стальського, Баран кидає у вир Реґіну, Шварц і Шнадельський вбивають жида Ваґмана. В повісті „Лель і Полель" (1887) гине на барикадах у Львові польський повстанець Закшицький, і його колеґа праці в міському уряді Гриць Калинович рятує його доньку, з якою пізніше одружується. Та швидко він помер, померла і їхня молода мати, і ті хлопці є героями повісти — близнюки Лель і Полель. Вони обидва гинуть, найперше застрелився Начко, а після того Владко, який здалека відчув, що з його братом щось зле сталося, негайно прибув до Львова і застрелився при трупі брата.

Не будемо тут розглядати всіх випадків смерти в усіх прозових творах Франка, бо їх згаданий І. Цапенко нарахував аж 80. Наведеного нами вистачає на те, щоб ствердити за Цапенком, що „у творі „Петрії й Довбущуки" в зародковому стані уже є в наявності характерні ознаки творчости Франка-прозаїка, які викристалізувались і відшліфувалися в його пізніших творах" (ст. 23).

До цих „характерних ознак" Цапенко насамперед зараховує „розуміння трагічного, розв'язки конфліктів" у Франка. На його думку „трагічне полягає в тому, що існують такі соціяльні умовини, коли людина мусить загинути". Тому то Франко, гадає Цапенко, так часто укорочує віку своїм героям, бо... ставить собі за мету художньо висвітлити причини фізичної або моральної загибелі людини в умовах конкретної дійсности того часу і використовує цей момент як центральний композиційний засіб, не зважаючи на те, що сам факт загибелі здебільшого буває не в кульмінації, а в розв'язці твору" (ст. 24).

На думку Цапенка всі ті особи, які гинуть в повістях І. Франка, мусіли загинути немов герої грецьких трагедій, для яких не було виходу на арену життя. Гадаємо, що Цапенко перебільшує оті „соціяльні умовини" (в буржуазному суспільстві), в яких мусіли гинути герої. Навіть в першій Франковій повісті не мусіли б згинути аж стільки осіб. Правда, Франко кінчає повість таким реченням: „Смерть потроху погодила завзятих противників і дала їм спокій, якого вони не зазнали за життя" (IX, Б, 245).

Але ж в цій повісті згинули особи, які не були „противниками" і належали до різних родів.

Гадаємо, що І. Франко розв'язував конфлікти (трагічне) в своїх прозових творах за допомогою смерти тому, що, як він сам про це писав, йому не вдавалися повісті і романи. Він писав до А. Кримського в 1892 році ось що в цій справі:

„Колись у „Правді" котрийсь український критик, не тямлю котрий, дуже вірно замітив у моїх писаннях певну сухість — я б назвав її убожеством свіжих, пластичних вражень і образів, на котрі такий багатий н. пр. Мирний або Короленко. Нема у мене дару (хоч з зусилля) викликати в читателю те, що називається настрій, вирисувати фіґуру „во весь рост", з її окруженням, підхопити і передати наглядно процес її розвою, як се вміють такі великі майстри, як Золя та Діккенс. Я собі скромний мініятюрист і ледве чи вможу вибитися з тої тісної рамки. Широка повість, роман, мабуть, так і не вдасться мені".

ЖУРБА ЗА НАЛЕЖНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Комісія для виготовлення проєкту української виховної системи у вільному світі, яку очолює проф. З. Зелений, як голова, і пані К. Паліїв, як секретар в Торонті, та яку спонзорують: Головна Управа Об'єднання Українських Педагогів в Канаді, член КУК, Шкільна Рада УККА, Виховна Референтура Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Централя Українських Шкільних Рад Австралії, відбула 4 і 5 червня в Святомиколаївській рідношкільній залі дводенні сесії для обговорення проблеми українських молодіжних організацій.

Залю Святомиколаївської школи в першому дні нарад виповнило поважне число присутніх., старших і молодих, учителів, виховників, студентів, як також представників організацій. Сесією проводила президія в складі: проф. З. Зелений — голова, пані К. Паліїв — секретар, проф. д-р Е. Жарський — член, а представники молодіжних організацій зайняли місця при столах..

Порядок сесій був такий: виступали представники організацій, потім були запитання і дискусія. Від організацій „Молодь Українського Національного Об'єднання" говорив мґр М. Куропась, Шикаґо, а потім доповнив його звіт за Канаду — п. Бардин. Від „Пласту" — говорив проф. інж. В. Янішевський, СУМ — д-р Б. Стебельський, Українське Католицьке Юнацтво — п. М. Антонів, Союз Української Молоді Канади — заступав п. Боднарчук в ролі обсерватора, Молодь при Українській Пресвітеріянській Церкві не заступав ніхто, натомість в імені цілої громади пресвітеріянів виступав провідник Боровський, Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, заступала пані Дарія Гуляк, Парма, Ог., ЗДА, СУСК-Союз Українських Студентів Канади — панна Христя Спольська, Об'єднання Української Демократичної Молоді — мґр В. Педенко, та Огляд молодіжних рухів (неукраїнських) реферував (Німеччина і Англія) п. А. Коморовський. Крім того від студентського Т-ва „Зарево" виступав п. І. Бардин. Від Спортової Централі Америки і Канади — речником був проф. д-р Е. Жарський, він говорив добре про історію спортових українських рухів від рідних земель і на еміґрації.

Цікаво виголосила доповідь проф. д-р Б. Салабан із Боффало „Проблема Ідентичности", яку присутні приняли з вдоволенням.

Так само добре була виголошена доповідь проф. д-ра Я. Рудницького з Вінніпеґу — „Культурно-наукові перспективи української молоді".

По всіх доповідях були запитання, а потім дискусія, в якій дискутанти порушували цілий ряд проблем, з яких відбивалась журба за те, як найкраще і найдовше вдержати нашу молодь при українстві? Був у декого песимізм, були такі й сякі пропозиції. Я переконаний, що ще „довго слава не пропала", що ще довго наші діти будуть продовжувати наші завдання, хоч було сказано, може іншими методами.

Другий день нарад в неділю був тим цікавий, що в більшості присутні були молоді студенти, члени організацій, і по доповіді проф. Я. Рудницького відбулася жива й цікава дискусія над дефініцією українця в діяспорі. Проєкти такі подали проф. д-р Рудницький і проф. Козій. Попередні сесії комісії відбувалися в справах: передшкілля, культури, рідного шкільництва, а тепер молодіжних організацій. Всі вони закінчувались побільшенням комісій, які, враховуючи висновки, зможуть легше розроблювати проєкти - пляни, на базі чого має бути вироблений проєкт української виховної системи у вільному світі, та обговорений Світовим Конґресом Вільних Українців. Сесія показала, якою великою і відповідальною є ця справа.

З нагоди наради відбулася зустріч учасників і громадянства в українській гостинниці „Мейфер Інн." На спільній вечері мав говорити проф. д-р К. Біда з Оттави, але на жаль через хворобу своєї матері не зміг прибути, передаючи тільки через проф. д-ра Рудницького привіт та побажання успіху нарад.

На залі влаштовано виставку видань всіх молодечих організацій. Признати треба, що деякі молодіжні організації мають направду гарний видавничий дорібок.

Від громадських установ і організацій були заступлені: КУК, БУК, ЛУКЖ, УНС, НТШ, УВАН та інші. Від преси були: ред. В. Левицький — „Новий Шлях", ред. І. Боднарук — „Український Голос" і кореспондент „Свободи", автор цих рядків.

З европейських організацій прислали свої побажання і інформації ще дві кат. молодечі організації: БУКМ, і УХОМ, з Мюнхену, Німеччина.

В загальному треба ствердити важливість порушених справ та подякувати ініціяторам і виховній комісії, за її працю, бажаючи повних успіхів на користь й добро українського народу.

В. Дідюк

Шикаґо, Ілл.

ІСПИТ ЗРІЛОСТИ В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА Т-ВА „УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА"

Кінцеві іспити зрілости в школах мають велике значення для учнів, їх родичів і для даної школи. Учні в нижчих клясах часто не здають собі справи, яке значення може мати для них знання того, чого не дають їм американські школи. Кожна американська школа цінить тих своїх учнів, що добровільно віддають багато праці для придбання більшого знання.

Деколи учні не дуже прикладаються до праці в десятьох клясах нашої школи. Приходить кляса одинадцята, чи як її називають третій вищий курс, тоді учитель пригадує, що вже матура за плечима і треба щось знати, бо іспитова комісія не дасть задармо доброго свідоцтва. Це діляє як електричний струм. Учні починають серйозно думати, повторяють матеріял, шукають за лектурами, просять учителів створити вечірні курси поза школою для кращого опанування матеріялу. В моїй школі, останнього року, учні і батьки згодились, щоб кандидати по закінченню шкільного року ще повні два тижні, по чотири години денно, приходили до школи і повторили цілий матеріял. Це має велике значення, бо знаємо з практики, що деколи слабі учні в останньому році так підтягнуть себе, що приємно при іспиті слухати їх відповідей.

Сам день іспиту є для кандидатів великим святом. Вони є трохи поденервовані, є певний страх, але іспит беруть поважно. Я вже кілька літ є по різних школах предсідником Іспитової Комісії, заступаючи Шкільну Раду УККА і хоч не раз сидимо втомлені від рана до пізньої ночі. то маємо радість слухати гарних відповідей.

Найбільша в Америці Школа Українознавства в Шикаґо мала цього року до іспиту зрілости 28 кандидатів. Щороку бувало там більше кандидаток, а цього року кандидати майже дорівнювали їм. Іспит відбувся 27 і 28 травня. Іспит зачали ми молитвою, а потім групами по чотири кандидати відбувався усний іспит. Письмовий іспит був тиждень раніше. Члени іспитової Комісії: І. Білоус — предсідник, А. Антонович — директор школи, Д. Шумей, Е. Матлова, М. Губчак, Е. Дачишин і Р. Саєвич — члени. Вислід іспиту був слідуючий: поступ дуже добрий з відзначенням: О. Березецька, Г. Фаріон, О. Городиський, Я. Папушкевич, Н. Пилип'юк, О. Скуб'як і М. Дурбак, поступ дуже добрий: О. Яримович, Б. Олексюк, О. Стрільчук, М. Смишнюк, М. Мартинюк, поступ добрий: О. Юрович. О. Борук, Я. Кобилецький, З. Ліщинський, Б. Матусяк, Б. Гриневич, Б. Білик, М. Бурбан, С. Тарасенко, А. Палагнюк, О. Палиняк, поступ достатній: Б. Бровар і Г. Доктор. Одна кандидатка відступила в часі усного іспиту.

На нашу думку УККА з Шкільною Радою повинні робити заходи, щоб місцеві американські Шкільні Ради признавали дипломи наших шкіл, що причинилося б до піднесення престижу наших шкіл і до збільшення фреквенції.

І. Білоус

● **У столиці Північної Ірляндії Бельфасті** засуджено на 3 місяці в'язниці й грivну 30 фунтів (84 дол.) духовника Пресвитеріянської Церкви Існа Пейзлі за авантури, яким він проводив 6 червня ц.р.

ЗИЗОМ ПО З'ЇЗДАХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лежне за продукти його праці, і він сам тоді добровільно дасть удосталь поживи для всього населення. Он у Канаді і ЗДА, де така метода практикується, уряд часом змушений попереджати фармерів, щоб вони тих чи інших продуктів виробляли менше, бо не буде на них відповідного попиту.

Коли таку практику, запозичену з часів монголо-татарській неволі, Кремль називає практичним застосуванням теорії Маркса-Енґельса, тоді він мусить Чінґізхана називати марксистом.

Собака кудлатий

У доповіді Олексія Косиґіна подибуємо таке місце: „У наступному п'ятиріччі середні школи і технікуми щороку випускатимуть 4-5 мільйони осіб. Зрозуміло, що тільки частина з них може бути прийнята до вузів (високих шкіл — М. К.). Більшість випускників піде працювати в народне господарство . . ."

О. Косиґін одним реченням перекреслив писанину давніших комуністичних „пуритан" про те, що в комуністичному суспільстві, коли все доросле населення матиме середню освіту, затруднення кожній людині визначатимуть не тільки за освітою та здібностями, а й за її віком. Молодим особам передбачалось давати найтяжчу працю, а потім, з роками, пересувати їх на різні службові посади, що вже не вимагають напруги м'язів. Навіть говорилось про зміну фахів у старших людей. Тепер — довідуємось — „більшість випускників піде працювати в народне господарство.

Але меншість молодих людей з середньою освітою піде вчитися далі, до „вузів", щоб по їх закінченні діста ти провідні становища. З кого ж складається ця меншість?

Безперечно, діти Косиґіна, Брежнєва, Підгорного, Шелеста, а також численних інших „червоних дворян" не крутять хвости коням у колгоспах, не носять на своїх плечах рейки при будові залізниць, не варять метал на підприємствах важкої індустрії. Їм батьки забезпечують добру освіту і допомагають якнайкраще влаштуватися.

Цікавий стався розподіл роль на московському з'їзді: Брежнєв подбав за утривалення становища теперішніх панів, а Косиґін — за забезпечення кращого майбутнього дітям цих панів, перегороджуючи дорогу до „вузів" дітям робітників та колгоспників.

До косиґінського комунізму цілком надається українська приповідка: „Собака кудлатий — йому тепло, чоловік багатий — йому добре". От вам і „безклясове суспільство".

Дітройт, Мишиґен

АКАДЕМІЧНИЙ ВЕЧІР „ЗАРЕВА"

Дітройт, Миш. — В дорозі з конвенції Українського Народного Союзу в Шикаґо, до Дітройту загостили дня 22-го травня 1966 р. голова Головної Управи Академічних Товариств „Зарево", Павло Дорожинський, та головний редактор журналу Зарева „Смолоскип", ред. Осип Зінкевич. З цієї нагоди Дітройтський відділ Зарева влаштував тут зустріч свого членства із гістьми.

Темою академічного вечора були культурні процеси в Україні та переслідування Москвою українських діячів культури. Особливу увагу звернено на літературні постаті Світличного й Дзюби та на їх долю. Вечором проводив Остап Квітковський, голова місцевого Зарева; секретарювала Уляна Варивода, а резолюції, з засудженних переслідувань українських діячів культури в Україні та з домаганням звільнення заарештованих, читав культ.-осв. реф. місцевого Зарева — Віктор Боровський.

П. Дорожинський у своєму слові дав короткий огляд сучасної ситуації в Україні на культурному полі та особливо загальними штрихами намалював духові сильветки Світличного й Дзюби. Теперішня, як і попередні генерації, борються за основну річ — за свободу творчости української людини.

Осип Зінкевич, у глибокій, до подробиць обдуманій та побудованій на фактах доповіді дав критичну аналізу культурних процесів в сьогоднішній Україні, ілюструючи свої твердження цитатами з писань наших тамошніх письменників та цитатами з виступів проти них московських проповідників і носіїв ідеї поневолення для України. З писань, з виступів та з загальної діяльности наших діячів пера в Україні пробивається дуже яскрава, несфальшована, мужня ідея — думка свободи для творчости людини взагалі та української людини зокрема. І в цьому є якраз важливе те, що так, як царська Москва не зробила малороса з українця, так і большевицька Москва збанкротувала в своїх намаганнях створити „радянську людину" на взір і подобіє москаля, з українця.

Виступ пп. Дорожинського й Зінкевича в Дітройті, з рамени Зарева, належать до одних з найкращих в цьому місті.

Д. К.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі.

ВАСИЛЬ МАРТИН

(Посмертна згадка)

16-го червня не стало між живими п. Василя Мартина, одного з найкращих членів парохії св. Володимира в Лос Анджелесі. Упокоївся він після тяжкої і довготривалої недуги на 87 році життя. Сумна вістка пронялa жалем кожного, хто його знав. Дружина втратила доброго і прикладного мужа, діти найліпшого батька й виховника, ціла громада улюбленого брата, бо він був активним її членом та вклав у її розвиток багато труду й праці. Наділяючи його довір'ям, парохіяни вибирали його впродовж багатьох років на члена парохіяльної управи. Навіть чужинці по вірі й національности жалують за Покійним, бо він був для всіх увічливим, правдомовним, з нікім не гнівався.

Його трудяще християнське життя плило з правдивої віри та вкривалося чеснотами, що світило прикладом для співжителів. В потребах на народні цілі він жертвував щиро. Бл. п. Василь походив і з села Дерениівка повіт Теребовля, Західня Україна. Приїхав він до Лос Анджелесу в Каліфорнії в 1923 році і зараз включився до активної праці в українській громаді.

Покійного Василя оплакують дружина Марія, три сини, чотири дочки, дев'ять унуків і три правнуки.

Похорон відбувся 20-го червня з української церкви св. Володимира при участі великого числа приятелів і знайомих, котрі прибули навіть з Канади і Гаваїв, щоб віддати Покійному останню прислугу. Похоронні Богослуження відправив парох о. Петро Маєвський, церковний хор під управою п. Івана Паркера співав похоронні Богослужби. О. Маєвський висловив родині Покійного слова співчуття. Тлінні останки бл. п. Василя відпроваджено на цвинтар Голлівуд Форест Ловн. По похоронних церемоніях відбувся поминальний обід в домі родини Померлого.

Гр Осипів

● **Телефонічний провід між** Москвою і столицею Північного В'єтнаму Ганой був перерваний впродовж цілої минулої середи. Большевицька преса признала, що сталося це внаслідку бомбардування американськими літаками Північного В'єтнаму.

Ділимося сумною вісткою з нашими Рідними, Приятелями, Знайомими та Земляками, що в неділю, 17-го липня 1966 р., упокоївся в Бозі, несподівано після короткої недуги, наш

НАШ НЕВІДЖАЛУВАНИЙ МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п. Евстахій ДЯКІВСЬКИЙ

Покійний уродився 24-го квітня 1910 р. в Козовій, повіту Бережани, Україна, після одруження проживав у Слободі Золотій того ж повіту, а від грудня 1950-го року у Ню Йорку, ЗДА.

ПОХОРОНИ Покійного відбулися в СУБОТУ, 23-го липня 1966 р. з української кат. церкви св. Юрія у Ню Йорку на цвинтар „Оливна Гора" в Меспет Ню Йорк.

Вічна Йому Пам'ять!

ЮЛІЯ з КОЦАЇВ — дружина; РОМАН, АНДРІЙ, АННА, ЗІРКА і БОГДАН — діти; невістки, зяті і внуки.

Ділимося сумною вісткою з Побратимами, що в неділю, 17-го липня 1966 року, несподівано відійшов у Вічність ветеран Визвольної Боротьби 1917-1920 р.р., Член Союзу Українських Ветеранів в С.Ш.А.

СОТНИК ІНЖЕНЕР

Володимир ШЕВЧЕНКО

родом з села Пісочин на Харківщині.

Похорон відбувся 22 липня ц.р. в Іст Чікаґо, Індіяна.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

●

Дружині Покійного висловлюємо щире співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ в С.Ш.А.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Лева Чубатого

складаємо 25,00 долярів на Український Католицький Університет у Римі й Вельмишановній Родині висловлюємо щирі співчуття.

ЯРОСЛАВА й д-р ОЛЕКСАНДЕР ФАРІОНИ з Рідною.

Замість квітів на Дорогу Могилу нашої, з найглибшою пошаною улюбленої Приятельки і Добродійки, Пані

бл. п. Юлії Ковшевичевої

людини з рідкими високовартісними прикметами правдивої християнки, зложила $10.00 на сиротинець св. Йосафата в Мондері, Альберта, Канада

МАРІЯ СТАШИНСЬКА
вдова по лікареві Д-рові ВОЛОДИМИРОВІ.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Нашого Дорогого Мужа, Батька і Дідуся

інж. ІВАНА А. ДЯЧЕНКА

— відбудеться —

Посвячення пам'ятника

і відправлення

Панахиди

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ

на Українськім Православнім Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж.

в СУБОТУ, 6-го СЕРПНЯ, о 1-ій год. по пол.

Знайомих просимо ласкаво помолитись за Його душу.

Дружина — ТЕТЯНА ДЯЧЕНКО;
доньки: ЛЯРИССА ДЯЧЕНКО-БЕРНГАРДТ з Родиною;
ОЛЕКСАНДРА ДЯЧЕНКО-КОХМАН з Родиною.

Урочистий бенкет на пошану проф. д-ра Сергія М. Крашеніннікова

Філядельфія. — Сімдесятиліття з дня народження та 45-річчя наукової праці заслуженого українського вченого й дослідника Проф. Д-ра Сергія М. Крашеніннікова відзначено тут урочистим бенкетом на його пошану в неділю 23-го квітня ц. р. в залях Пенсильвенійського Університету при 3417 Спрус Ст.

Цей достойний та культурний ювілей влаштувала Управа місцевого Відділу Схід Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, якого Ювілят є Почесним Членом.

О годині 6-ій вечора в гарній та просторій залі „Смит" Пенсильвенійського Університету відбувся урочистий бенкет, у якому взяло участь понад 30 осіб з місцевої громади вет.-лікарів та представників установ.

Повстанням з місць та відспіванням „Гавдеамус" учасники привітали Ювілята, що увійшов на залю в почоті представників Управи Відділу Схід ОУВЛ та керівника програми.

Голова місцевого Відділу Схід ОУВЛ відкрив бенкет та привітав усіх учасників, зокрема Ювілята та передав дальше ведення програми старості прийняття, що ним був підписаний, який вказав на те, що це почесне завдання „Альма Матер" вшанувати Ювілята, сеньйора української науки, перебрало на себе Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, якого Ювілят є Почесним Членом. Змалювавши сильветку Ювілята та його наукові досягнення, керівник програми представив його присутнім. Многоліттєвісм закінчено цю частину програми.

По переведенні молитви д-ром І. Куйдичем учасники вислухали під час вечері низку привітів від центральних та наукових установ, що їх відчитав керівник програми. Привіти наспіли від НТІП, УВАН, УККА, УТГІ, УВУ, Українського Лікарського Північної Америки, Головної Управи Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в Шикаго та від приватних осіб, приятелів і знайомих Ювілята.

Мистецьку частину виповнили виступ співачки пані Наталки Андрусів (сопран), що з великим чуттям проспівала кілька пісень, сольо-скрипка у виконанні пана П. Пруса, що з великою експресією відіграв кілька музичних творів. Акомпаніювала при фортепіяні пані Г. Коллінс.

Головну частину вечора виповнила доповідь проф. д-ра Івана Розгона про Ювілята, яку через неприсутність автора відчитав керівник програми. Зі змістовної доповіді, що насвітлила життьовий шлях Ювілята та його наукові досягнення, учасники довідалися, що Ювілят це український вчений, біолог, зоолог, паразитолог та протистолог, керівник катедри зоології і паразитології Київського Ветеринарно - Зоотехнічного Інституту, Ветеринарного Факультету Білоцерківського Сільсько-Господарського Інституту, Київського Медичного Інституту та Протозойної Секції Інституту Зоології Української Академії Наук, дослідник в Інституті рибного господарства України, професор УТГІ і УВУ в Німеччині, науковий дослідник в Академії природничих наук у Філядельфії, науковий асистент - професор в університеті Маямі, Фльорида а від 1964 р. по сьогоднішній день відповідальний керівник та виконавець науково-дослідної праці, фінансованої Міністерством Охорони Здоров'я ЗДА (Рісерч Грент), автор численних наукових праць, член цілої низки наукових установ, Наукового Об'єднання Протистологів в ЗДА, Вільної Міжнародної Академії Наук в Парижі, Академії Зоологів в Індії, дійсний член НТШ, УВАН та почесний член Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів.

Професор Крашеніннніков у змаганні за умови життя тут у Новому світі випередив усіх українських природників. Він не тільки збагатив себе новими науковими працями, а став ніби нашим амбасадором в американському науковому світі, а з тих позицій і в міжнародному науковому світі. Професор Крашеніннніков, один з перших українських природників, що здобув дотацію — перший в 1952 році від Східньо - Европейського Фонду „Грент", другий в 1955 від Сівіль Сервіс Комішен і останній в 1964 році від Міністерства охорони здоров'я.

При цій нагоді треба пояснити, що до практики дотацій (грентів) у ЗДА. Чомусь вважають, що в ЗДА все побудоване „на бизнесі", що всі лише працюють для доляра і заради доляра. Це не зовсім відповідає правді, особливо, як говорити про науково-дослідну працю. Американське життя побудоване на філософії Джемса і Дюї, так званому „прагматизмі". Згідно із вченням цих філософів в житті діє один напрямок, що шукає правдивости всякого твердження в практичних наслідках. Разом з цим вони вчать, що явища духового життя залежить від повсякденної практики громадського життя. Інакше, за Джемсом і Дюї — важливе й суттєве лише те, що дає якусь корисіть і не обов'язково матеріяльну. Виходячи з таких міркувань в ЗДА, крім відомих в усьому світі науково - дослідних установ державних, громадських приватних, існує система замовлень для виконання окремих тем різним пауковцям, що не обняті системою науково-дослідних інститутів. Тобто, на підставі окремих угод з відповідними науковцями, держава, спеціяльна фундація, чи т. зв. „спеціяльні проєкти", доручають виконання різних проблем особам, що до такої праці надаються. І для цього треба мати багато даних, крім власної кваліфікації ще й авторитетного спонзора. Що до кількости наукових праць, то проф. Крашеніннков виконав уже понад сто, але не всі вони опубліковані і не всі він уважав потрібним їх друкувати. В списку його наукових праць знаходимо 45 публікацій, мовами українською — 21, англійською — 19, а решта німецькою, французькою й одна російською. На протязі останніх років своїх дослідів він опублікував більше десяти наукових праць англійською мовою і виступав з ними на наших українських, на американських і міжнародних конгресах.

Наукові праці професора Крашеніннікова видруковані в найбільш відомих і поширених наукових органах.

Варто згадати, що проф. Крашеніннков не цурається і співпраці в наших періодичних газетах. Його статті друкують „Свобода", „Новий Шлях" і „Сучасність" і, звичайно, наш „Інформативний листок" журнал Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів. В тих органах він видрукував низку статтей про відбуті Міжнародні Конгреси, окремі події в науковому світі, а оце недавно появилася його стаття про авторство повісті М. Вовчка „Маруся", що була видрукована в 1960 році французькою мовою від імені Сталь, з пропущенням самого автора.

Професор Крашеніннніков дуже зацікавлений українським фолькльором і від ранніх літ по сьогоднішній день збирає фолькльорні матеріяли. Він має уже величезну збірку пісень, приказок, казок, народних назв тварин рослин. Все це досі не опубліковане і чекає інших кращих часів. Уже тут у Філядельфії він написав цікаві праці „Київ часів Т. Шевченка", „До історії Київського Кніверситету" (з нагоди 125 літнього ювілею), „С. Кушакевич, український визначний зоолог", „Гр. Нарбут, його життя та мистецька творчість". Тепер працює над історією української протистології, та українською зоологічною термінологією.

В дальшому усні привіти зложили присутні представники установ. І так від НТШ і УККА вітав Ювілята проф. Пенсильвенійського Університету д-р Іван Мачук, від Товариства Українських Інженерів його голова інженер Лев Яцкевич, від Товариства Українських Лікарів Північної Америки Відділ у Філядельфії д-р Роман Сухий, від УВАН інж. Химич, від військовиків д-р Т. Мамчур. На закінчення у зворушливих словах привітала Ювілята теж Ювілятка і Почесна Голова 20-го Відділу СУА у Філядельфії, пані Михайлина Чайковська.

Кульмінаційною точкою програми було вручення Ювілятові дарунку у формі годинника, що його уфундували організатори свята.

З черги Ювілят у зворушливих словах подякував організаторам свята за пам'ять і вшанування його ювілею, що залишить у нього найкращий спогад.

Д-р Іван Куйдич представив гостей на залі. Під час імпрези учасники мали змогу залізнатися з науковим доробком Ювілята, бо майже всі наукові публікації були відповідно розміщені на столах.

О год. 9-тій вечора голова Відділу д-р Ю. Білик закінчив це святкування, що пройшло в дуже милій атмосфері і залишило у присутніх якнайкращий спомини.

З нагоди 70-літнього ювілею бажаємо Достойному Ювілятові ще багато років успішно працювати у його улюблених ділянках протистології та українського природознавства.

Д-р Роман Барановський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 14-го серпня 1966 р.:

MONESSEN, Pa. — Місячні збори членів Відд. 338 о год. 1-ій по пол. в українській залі на другій вулиці, 213 Скунмекер Евню. Проситься членів прийти і заплатити свою вкладку, а довгуючих проситься вирівняти довги. — За Уряд: Павло Янковський, предс.; Микола Куць — секр., 109 Linden Ave., Monessen, Pa.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.

Розшуки

ПОШУКУЄТЬСЯ
МАСТИКАШ АГАФІЯ, МИХАЇЛ, її чоловік МАСТИКАШ ВАСИЛЬ, обоє роджені в селі Потиличі, пов. Рава Руська. Агафія з дому Кулієвич. Адресу просить син Василя Стечкевича, брата Ілька Стечкевича. Адреса: Ілько Стечкевич, 1204 Baldwin St., Elmira, N.Y.

Посмертні згадки

ПЕТРО ДИТКО, член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 347 в Millville, N.J., помер по тяжкій та довголітній хворобі 7-го липня 1966 р., проживши 60 років. Покійний народився в ЗДА, до УНСоюзу вступив в 1924 році. Залишив у великім смутку дружину Марію, сина, доньку, невістку та внуків. Похорон відбувся 11-го липня 1966 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Николая. Похований на кат. цвинтарі при Carmel Rd. Вічна Йому Пам'ять!

Гр. Тимчій, секр.

АНДРІЙ СТРУК, член Б-ва св. Івана Хрестителя, Відділ 277 в Гартфорді, Конн., помер 12 липня 1966 р. Покійний походив з Медведовець, Бучацького повіту та вступив до УНС в 1952 р. Залишив у смутку дві доньки Анну і Ксеню, дев'ять внуків та правнуків. Похорон відбувся дня 16 липня з похоронного заведення до церкви св. Михаїла, а відтак на укр. цвинтар в Гластенбері при участи Родини та Знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу.

ТАРЗАН, ч. 5657. Мусить завоювати Африку!

— А тепер тихо! — сичав Сорро. — Увага!

Натовп виряичв очі, загіпнотизований, коли візія вершника почала прибирати неясні обриси і перемінюватися...

У постать Зетора! — Це є призначення! — верещав Сорро. — Дух Джінгісхана відродився... Наш провідник мусить завоювати всю Африку!